

Zaaknummer: 336766

Raadsinformatiebrief

Betreft: Evaluatie opvolging van de motie van de gemeenteraad over een algeheel steekwapenverbod.

Aan de leden van de gemeenteraad

Via deze raadsinformatiebrief delen wij met u de uitkomsten van de evaluatie over de door de gemeenteraad aangenomen motie 'Algeheel steekwapenverbod in Den Helder'. De motie gaf opdracht om een algeheel steekwapenverbod in de Algemene plaatselijke verordening Den Helder 2021 (Apv) op te nemen.

Wettelijke kaders

Het is in heel Nederland al verboden om wapens te dragen. In de Wet Wapens en Munitie (Wwm) zijn alle voorwerpen verboden waarvan, gelet op de aard en omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, kan worden aangenomen dat zij bestemd zijn om iets aan personen toe te brengen of te dreigen. Hier vallen ook schroevendraaiers en keukenmessen onder. Deze regelgeving valt onder het strafrecht. Het is niet toegestaan om iets wat in hogere regelgeving al geregeld is in lagere (bestuursrechtelijke) regelgeving te dupliceren.

Aanvullende regelruimte

Het dragen van voorwerpen, die geen wapens zijn in de zin van de Wwm, maar wél als zodanig kunnen worden gebruikt, kan verboden worden in de Apv. Uw raad heeft hier eerder toe besloten. Dit is geregeld in artikel 2:19. In 2022 zijn de aangewezen gebieden in de gemeente Den Helder met een verbod op het openlijk dragen van gevaarlijke voorwerpen uitgebreid en is de bepaling in de Apv aangepast om duplicatie met de Wwm te voorkomen. In 2023 is de Apv opnieuw aangepast waarbij de zinsnede 'openlijk bij zich te dragen' vervangen is door 'bij zich te hebben'. De gedachte hierachter was dat handhaving eenvoudiger zou worden.

Incidenten(cijfers)

De motie is uitgevoerd met een algehele aanwijzing voor een jaar. Dat geeft op dit moment aanleiding om de uitbreiding van het steekwapenverbod te evalueren en af te wegen of verlenging/bekrachtiging gewenst is.

Geconstateerd is dat er bij het college geen incidenten (bekend) zijn waarbij voorwerpen zijn gebruikt die buiten de Wwm vallen. Uit overzicht van de politie blijkt dat er vanaf januari 2021 tot en met november 2023 25 keer sprake was van steekwapengebruik. In 2021 waren er 9 incidenten, in 2022: 10, in 2023: 6 en tot slot in 2024: 12. Dit zijn registraties van bezit in privéverblijven alsook in de openbare ruimte. Door de manier van registreren van dergelijke incidenten is het helaas niet mogelijk om het aantal incidenten te specificeren naar geweldsincidenten met strafbare wapens en geweldsincidenten met niet-strafbare wapens (waarop de Wwm niet van toepassing is). Voor de

volledigheid: binnen de bovenstaande cijfers vallen ook niet-strafbare registraties, zoals de wapens die verkregen zijn bij de inzameling op het politiebureau in 2021.

Proportionaliteit

In de Apv is het toegestaan om in het belang van de openbare orde en veiligheid en het voorkomen van wanordelijkheden regels op te stellen tegen (steek)wapengebruik. In de gemeente Den Helder is cijfermatig geen grote toename van messengeweld te zien. Daarbij dienen overheden bij het inperken van vrijheden ook rekening te houden met de inbreuk op iemands persoonlijke levenssfeer. Het beperken van het dragen van voorwerpen waarbij nog geen sprake is van een situatie waarin redelijkerwijs kan worden aangenomen dat die voorwerpen bestemd zijn om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen is een inperking van iemands persoonlijke levenssfeer. Dit alles maakt dat, op basis van de evaluatie, een algemeen, voor de gehele gemeente geldend, verbod onzes inziens juridische bezwaren oplevert. Hoewel een zo veilig mogelijke gemeente vanzelfsprekend ons doel is, vinden wij een verlenging/bekrachtiging van een algehele aanwijzing vanuit het oogpunt van proportionaliteit onverdedigbaar. Er ontbreekt evenredigheid tussen middel en doel.

Apv

Wél zien wij mogelijkheid om specifieke gebieden met een verhoogde kans op aanwezigheid van dergelijke voorwerpen voor onbepaalde tijd als verbodsgebieden aan te wijzen. Wij zijn voornemens dit in de volgende actualisatie van de APV op te nemen. Het betreffen de volgende gebieden:

1. Centrumgebied Binnenstad; en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
2. Centrumgebied Willemsoord; en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
3. Winkelcentrum Marsdiepstraat; en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
4. Winkelcentrum "Duinpassage" en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
5. Winkelcentrum "Schooten Plaza" en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
6. Winkelcentrum "De Riepel"; en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
7. Loopuytpark en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
8. Winkelcentrum "Dorperweerth" en het gebied gelegen binnen een straal van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
9. Winkelcentrum "Ravelijncenter" en het gebied gelegen binnen een straal van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
10. Timorpark en het gebied gelegen binnen een afstand van 100 meter gerekend vanaf dit winkelcentrum;
11. Stationslocatie Centrum;
12. Stationslocatie Den Helder Zuid;
13. Jongeren ontmoetingsplekken in woonbuurten, zoals speelweiden, buurtsportvoorzieningen, schoolpleinen, skatebanen.

Conclusie en vervolg

Hoewel het college een zo veilig mogelijke gemeente nastreeft, zien wij instandhouding van een aangewezen gebied groter dan risicogebieden vanuit juridisch oogpunt niet houdbaar. In Rotterdam is in 2023 de Apv bepaling over het messenverbod onverbindend verklaard omdat in de Wet wapens en munitie hetzelfde al uitputtend is geregeld. Rotterdam heeft geen bepaling zoals in Den Helder of Groningen, waar het verboden is om messen, knuppels, slagwapens of andere

voorwerpen die als wapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben. In Groningen is gekozen voor een aanwijzing van de gehele gemeente voor een beperkte duur waar het verboden is gevaarlijke voorwerpen bij zich te hebben, namelijk tot 2025 en daar was sprake van ernstige incidenten met steekwapens, waarvan een met dodelijke afloop. Ook was sprake van een toename van bezit- en gebruik. Daar is in Den Helder geen sprake van. Wanneer de evaluatie van deze termijn uit Groningen gereed is zullen wij die bestuderen. Om zoveel mogelijk aan dit doel en de wensen van uw gemeenteraad tegemoet te komen, zijn wij desondanks voornemens om specifieke gebieden aan te wijzen, waarmee zo gericht mogelijk hetzelfde effect kan worden behaald. Hiermee dupliceren wij niet de Wet wapens en munitie maar vullen wij deze aan om de openbare orde en veiligheid zoveel mogelijk te kunnen vergroten.

Daarnaast heeft de gemeente reguliere overleggen met de politie (zowel ambtelijk als bestuurlijk) waarbij trends op het gebied van veiligheid worden besproken. Daarin wordt continu de strategie bepaald. Bij het signaleren van trends en ontwikkelingen wordt altijd gekeken of het nodig is om (extra) wijzigingen in het beleid door te voeren. Indien daar aanleiding voor blijkt, wordt uw gemeenteraad daarvan op de hoogte gesteld. Ook blijven wij in samenwerking met onze partners preventief inzetten op een veilige, wapenvrije samenleving.

Den Helder, 11 maart 2025.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

K. (Koen) van Veen
secretaris